

Lausunto

9.6.2026

Dnro 001/81/2026

Markus Penttinen

Eduskunta
Suuri valiokunta
SuV@eduskunta.fi

Asiantuntijakuuleminen keskiviikkona 10.6.2026 klo 13.00

**U 33/2026 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi 28.
yhtiöoikeudellisesta kehyksestä (EU Inc.)**

Komission esitys 28. yhtiöoikeudellisesta kehyksestä on tehty tarpeeseen ja oikeassa tarkoituksessa. Sisämarkkinoiden toiminta on yhä puutteellista ja jäsenmaiden lait ja käytännöt niin pirstaleisia, että tästä aiheutuu taloudellisia haittoja. Esimerkiksi Enrico Lettan sisämarkkina-analyysi ja Mario Draghin kilpailukykyraportti penäävät toimenpiteitä tällä alalla.

EU-osakeyhtiöesitys nojaa erityisesti sisämarkkinoiden sijoittautumisvapauteen ja jo pitkään yhtiöt ovat voineet rekisteröityä haluamassaan jäsenmaassa (oikeuskäytännössä esimerkiksi Centros, Uberseering ja Inspire Art -tapaukset). Esityksen edut tulevatkin lähinnä rekisteröitymisen yms. helpottumisessa ja yhtiöiden käytännön toiminnan sujuvoittamisessa sisämarkkinoilla, mikä on tervetullutta.

Sijoittautumisvapauden peruspilareita on myös Halifax-tuomioistuintapaus, joka paaluttaa, ettei kyseistä vapautta saa käyttää sääntöjen kiertämiseen. EU-osakeyhtiöesityksessä työntekijöiden osallistuminen perustuisi yhden valitun rekisteröintimaan säädöksiin koko sisämarkkina-alueella (esityksen artikla 12). Järjestely on esimerkiksi heikompi kuin Eurooppayhtiöitä koskevassa säädöksessä (miksi?) ja saattaisi avata ei-toivottavaa regulaatioshoppailua tässä asiassa. Johdonmukaisesti on välttämätöntä, että artiklaa 12 vahvistetaan Halifax-linjaa noudattaen.

Komission julkaistessa esityksen 28. yhtiöoikeudellisesta kehyksestä ilmoitettiin samalla tulossa olevasta täydentävästä ehdotuksesta työnimeltään "100 % etätyö". Kyse lienee siitä, että mahdollistettaisiin esimerkiksi digitaalinen etätyö jäsenvaltioiden rajojen yli. Ehdotus tulisi tarpeeseen, sillä rajat ylittävässä digitaalisessa etätyössä on haasteita. Ne liittyvät esimerkiksi ammattipätevyysien tunnistamiseen, potilasvastuisiin, sosiaaliturvaan ja vastaaviin kysymyksiin. Komission kyseinen etätyöesitys ilmeisesti kuitenkin rajoittuisi vain 28. yhtiöjärjestyksen työntekijöihin. Tätä voisi pitää sinänsä tervetulleena päänavauksena, mutta tarve on laatia pelisääntöjä etätyöhön laajasti kaikkia työntekijöitä koskevasti.

Lausunto

9.6.2026

Dnro 001/81/2026

Markus Penttinen

EU-osakeyhtiöesityksen mukaan työsuhdeoptioihin perustuva tulo verotettaisiin vasta silloin, kun optio-oikeutta käyttämällä hankitut osakkeet myydään. Verotettavaa tuloa olisi osakkeiden käyvän markkina-arvon ja niiden hankintahinnan erotus. Akava tukee kyseistä ehdotusta. Haasteena on ollut se, että työntekijää on verotettu ennen kuin hän on saanut rahaa käyttöönsä eli ilman suoria tuloja. Toiseksi EU:n asiaa koskeva ehdotus on Suomessa annetun lakiesityksen suuntainen.

EU-osakeyhtiöesitystä on arvosteltu siitä, että senkin pohjalta esimerkiksi skaalautuvat yritykset joutuisivat yhä turvautumaan pitkälti kansallisiin järjestelmiin ja säädöksiin, vaikka etenkin perustamisvaiheen prosessit ja tietyt sisämarkkinoilla toimimisen käytännön helpottuisivat. On myös totta, että USA:n "Deleware-järjestelmä" yhdellä erityistuomioistuimella yhdenmukaisine tulkintoineen on tehokkaampi. Silti mittaluokan lainsäädännön harmonisointi, alan EU-tason tuomioistuimen luominen ja vastaavat hankkeet saattaisivat edellyttää unionin perussopimusten muuttamisen lisäksi vuosien lakiharmonisointia – lykäten EU-osakeyhtiöhankkeen epämääräiseen tulevaisuuteen.

Akava tukee esityksen lakimuodoksi etusijassa asetusta. Direktiivi kansallisine vaihtelevine toimeenpanoineen kirjavoittaisi EU-osakeyhtiömuotoa käytännön tasolla huomattavasti ja kulkisi vasten koko hankkeen tarkoitusta ("ojasta allikkoon?").

Akava ry:n puolesta

Markus Penttinen
EU-vaikuttamisen päällikkö

Akava ry

www.akava.fi

Rautatieläisenkatu 6

00520 Helsinki

y-tunnus (0200918-0)